

Fólkaflokkurin

— sum vindurin blæsir

Fólkaflokkurin hevur skift stöðu í NATO-málinum, tí onkur kanning sigur, at 70% av føroyingum ynskja NATO-limaskap. Við stöði í tveimum røðum hjá ávikavist Sundstein og Breckmann viðger Jóannes Dalsgaard, lögtingsmaður, fólkaflokksins skiftandi politikk. Hann spyr, hvat hendir, um nú ein veljarakanning næstu ferð vísir, at bert 30% av føroyingum ynskja NATO-limaskapin. Eisini viðger hann mótsetningin millum talu Sundsteins um demokrati og ábyrgd og talu Breckmanns, sum er ein vanvirðing av somu hugtøkum

„Umskiðtisins vindar blæsa yvir heimin“. Soleiðis tók ársins pisurøðari til á pisufundinum í plantasjuni fyrr í summar. Hann hugsaði nú mest um stórpólitikk, men tann, sum lýtir seg í kring á okkara heimliga politiska vígvølli, má eisini viðganga, at her hjá okkum henda stór umskið.

Í Dagblaðnum tann 22. juli verður við stórum uppsatsi endurgivin røða, sum formaður Fólkaflokksins hevur hildið í fólkaflokksháborgini, Sandavági. Røðan snúi seg um demokrati og ábyrgd og eingin nokk so atfinningarsamur lesari kann siga seg ósamdan við tey álvarsomu orð Sundstein hevur til føroyskan ungdom.

Í sama blaði er onnur røða endurgivin. Hetta er veitslurøða, sum fólkaflokkingsmaður og stavnaformaður fólkaflokksins hevur hildið á fimmog-tjúguára veitsluhaldi hjá herstöðini í Mjorkadali.

Eisini henda røðan snýr seg um demokrati og ábyrgd, hóast hvørki annað ella hitt heitið verða nevnd í røðuni. Kortini er hon eitt óvanliga talandi dømi um, hvussuleiðis Hin Føroyski Fólkaflokkurin (Radikalt Sjálfstýri) umstir hugtøkini demokrati og ábyrgd. Sama kann sigast um stöðina í Mjorkadali og leiklut fólkaflokksins í samband við hesa stöð.

Meðan fólkaflokkurin sat í samgongu frá 1954 til 58 vórðu tær samráðingar

fórdar til endans, sum fórdur til stovnanina av Early Warningstöðini í Mjorkadali og skjölina frá hesum samráðingum, sum eru almannakunngjørd í lögtingstíðindum, prógva, at fólkaflokkurin hevði ongan iva um hesar stöðir. Fólkaflokkurin kann hava verið í góðari trúgv, tí so seint sum í tingsetuni 1959/60 fekk lögtingið vátan frá forsætismálaráðnum um, at „hvørki krigsvápn ella herfólk skulu verða knýtt at hesum báðum stöðunum“ (Mjorkadalur og Eiði). Hesa vátan góðtøku allir flokkar á tingi uttan tjóðveldisflokkurin, sum ikki hevði sama álit á danska forsætismálaráðið.

Tá tað so í 61 visti seg, at herfólk kortini skuldu manna stöðina í Mjorkadali, setti Hákon Djurhuus vegna fólkaflokkinn uppskot í lögtinginum um mótmæli. Hetta var demokratiskt í tráð við ta stöðu, lögtingið hevði tikið longu í tingsetuni 59/60. Hetta var ein gerð, sum avdúkaði ábyrgdarkenslu mótmegis okkara aldargomlu uttanveltaðu stöðu. Burtur úr uppskoti fólkaflokksins kom tann fyrsta søguliga lögtings-samtyktin — eftir uppskoti frá fólkaflokkinum, javnaðarflokkinum og sjálfstýrisflokkinum. Hon var eitt hvast mótmæli móti stöðini í Mjorkadali.

Soleiðis var fólkaflokkurin tá! Hóast hann sjálvur hevði verið við til at draga stöðina í Mjorkadali til landið, vildi hann

Í 1983 mótmælti Jógvan Sundstein sum lögtingsformaður nútímansgerðini av stöðini á Sornfelli fyrri trý ár seinni at kúvenda og av heilum huga ganga inn fyrri hesari stöð

sleppa av við hana, tá hann skilti, at talan veruliga var um herstöð.

Síðst í sekstíárunum spókti stöðin aftur á tingi og tann 19. august 1970 samtyktu fólkaflokkurin, javnaðarflokkurin, sjálfstýrisflokkurin, fram-burðsflokkurin og tjóðveldisflokkurin ta ikki minni søguliga samtyktina, sum sigur, at Føroyar eiga at verða uttanfyri

politisk viðmerk-ing

Jóannes Dalsgaard lögtingsmaður skirvar um mótsetningin millum talu Jógvan Sundsteins um demokrati og ábyrgd og so ta røðu Óli Breckmann helt fyrri Mjorkadalsmonnum, ein røða, ið stórt sæð er ein stór vanvirðing fyrri somu hugtøkum

demokrati! Hetta var ábyrgdarkensla við lit!

Sama kann stórt sæð sigast um samtyktina um Føroyar sum kjarnorkuvápnafritt øki. Ein samtykt, sum gjørdi Føroyar viðagitnar um allan heim við tað, at Føroyar vóru fyrsta land í heiminum, sum við nevndu samtykt gjørdi eftir boðum S.T. Aftan fyrri hesa samtykt stöðu Javnaðarflokkurin, tjóðveldisflokkurin, sjálfstýrisflokkurin samt ein stórt partur av fólkaflokkinum og sambandsflokkinum.

Men hvat hendir so? Hvussu royndist síðan fólkaflokkurin sum demokratiskur flokkur við ábyrgdarkenslu? Svárið finna vit í veitslurøðu fólkaflokkformannsins, sum ógvuliga taktfullt er sett so at siga í framhaldi av røðu flokksformannsins um demokrati og ábyrgd.

Í hesi veitslurøðu fær lesarin at vita, at lögtings-samtyktirnar eru skeivt tulkaðar — tær eru als ikki venda móti herstöðini og lesarin fær samstundis at vita, at mótmælan móti

Mjorkadali viknaði alsamt í sekstíárunum, hóast øll lögtingstíðindi, øll bløð og allar lögtingssamtyktirnar prógva, at tað var júst mótsatt. Tað er nærliggjandi at spyrja, eitt nú Jógvan Sundstein: er hetta demokratiskt — er hetta at sýna ábyrgd?

Viðari í somu veitslurøðu lesa vit, at ein altjóða herferð varð rikin í Føroyum móti nútímansgerðini av Mjorkadalsstöðini, sum byrjaði í 1983, at hetta var ræðuligt og gott varð, at herferðin ikki eydnaðist, so at stöðirnar nú eru uppafur effektivari enn áður. Herferð ella ikki — í lögtingstíðindum 83/84 siggja vit, at ein av teimum heilt fáum, sum mótmæltu „nútímansgerðini“ var táverandi tingformaður, formaður fólkaflokksins, Jógvan Sundstein! Av somu veitslurøðu framgongur, at herferðin var fyriskipað av Kreml í samráð við føroysku tíðindamonopolini. Álvaratos, Sundstein sum* loyniligur agentur fyrri Kreml, — er tað demokratisk tala, er hetta